

védelem szempontjából, s ebből a célból a hatályos törvényektől eltérő rendeleteket bocsáthat ki.⁴⁴

A rendelet megszabta, hogy április 5-től kezdve minden hatévesnél idősebb zsidó személy 10 × 10 cm nagyságú, posztóból, selyemből vagy bársonyból készített hatágú, kanárisárga csillagot viseljen ruhájának bal mellrészére varrva. A rendelet (2. szakasz) megszabta, hogy az 1941-es XV. törvény (a fajvédelmi törvény – értékelését lásd a 6. fejezetben) 9. és 16. cikkelye alapján határozzák meg, ki minősül zsidónak.

A rendelet (3. szakasz) nem terjed ki arra a zsidóra, akit:

az 1914–1918. évi háborúban az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért arany vagy legalább két ízben I. osztályú ezüst vitézségi éremmel, vagy mint főtisztet a kardokkal ékesített III. osztályú vaskoronarenddel, vagy annál magasabb, de ugyancsak kardokkal ékesített kitüntetéssel, vagy mint törzstisztet kardokkal ékesített III. osztályú vaskoronarendnél magasabb, de ugyancsak a kardokkal ékesített kitüntetéssel tüntettek ki, úgyszintén arra sem, aki legalább 75%-os hadirokkant, végül arra sem, aki az 1939:IV. tc. 2. paragrafusa első bekezdésének 6. pontjában, a 7720/1939. M.E. sz. rendelet 66. par.-ában, a 2220/1941. M.E. sz. rendelet 3. par.-ában vagy a 8550/1941. M.E. sz. rendelet 2. par.-ában meghatározott kivétel alá esik.⁴⁵

A kivételezettek sora a rendelet nyilvánosságra kerülése után néhány nappal a keresztény vallási közösségek aktív és nyugdíjas lelkipásztoraival és az egyházi rendek tagjaival, a hősiességükért kitüntetett zsidók feleségével, özvegyével és gyermekeivel, az első világháborúban meghalt katonák özvegyeivel és árvaival, a kereszténnyel házasságot kötött kitért zsidókkal és a Külföldieket Ellenőrző Országos Központi Hivatal igazolásával rendelkező külföldi nemzetiségű zsidókkal bővült.⁴⁶

A zsidó származású lelkipásztorokat, szerzeteseket és apácákat, valamint a keresztényekkel házasságban élő kitért zsidókat annak a beadványnak a nyomán mentesítették, amelyet a Szent Kereszt Egyesület juttatott el Sztójay miniszterelnökhöz. A beadványt Serédi Jusztinián hercegprímás is támogatta, aki kijelentette, hogy „a hatágú csillag nem a zsidó faj, hanem a zsidó vallás jele, amely ellentmondást és hitehagyottságot jelöl a keresztények szemében”. Sürgette a miniszterelnököt, hogy mentesítse a lelkipásztorokat és szerzeteseket, miként a korábbi zsidótörvényekben is mentességet élveztek; máskülönben vonakodva bár, de azt fogja tanácsolni nekik, hogy ne viseljék a csillagot. Április 5-i válaszában Sztójay felhívta Serédi figyelmét az aznap nyilvánosságra hozott és kívánságait is tartalmazó 1450/1944. M. E. sz. rendeletre.⁴⁷ Serédinek a kitért zsidók iránti különleges figyelmét Ravasz László, a református egyház püspöke is osztotta, aki hasonló felhívásokkal élt.